

Oikeustapauskokoelma

Asia T-330/20

ACMO Sàrl

vastaan

yhteinen kriisinratkaisuneuvosto

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (laajennettu kolmas jaosto), 22.11.2023

Talous- ja rahaliitto – Pankkiunioni – Luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten yhteinen kriisinratkaisumekanismi (SRM) – Banco Popular Espanòlin kriisinratkaisu – Kriisinratkaisuneuvoston päätös, jolla evätään korvaus osakkeenomistajilta ja velkojilta, joihin kriisinratkaisutoimet ovat vaikuttaneet – Erilaista kohtelua koskeva arvostus – Arvioijan riippumattomuus

1. *Talous- ja rahapolitiikka – Talouspolitiikka – Luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten yhteinen kriisinratkaisumekanismi – Kriisinratkaisumääräyksen antaminen – Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston (SRB) harkintavalta – Ulottuvuus – Osakkeenomistajien ja velkojien korvausvaatimus – Hyvin monitahoisia tieteellisiä ja teknisiä tosiseikkoja koskeva arviointi – Monitahoiset taloudelliset arvioinnit – Laaja harkintavalta – Tuomioistuinvalvonta – Rajat – Ilmeinen arviointivirhe – Todistustaakka*
(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan a alakohta)

(ks. 39-45 ja 68 kohta)

2. *Tuomioistuinmenettely – Todisteiden toimittamisen määräaika – Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 85 artiklan 2 kohta – Soveltamisala – Vastanäytön esittäminen ja aiemmin esitetyn näytön täydentäminen – Tällaisen näytön esittäminen ei ole sallittua – Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 7 kohta – Soveltamisala – Vastanäytön esittäminen ja aiemmin esitetyn näytön täydentäminen – Tällaisen näytön esittäminen on sallittua*
(Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 85 artiklan 2 kohta ja 92 artiklan 7 kohta)

(ks. 50 kohta)

3. *Tuomioistuinmenettely – Prosessinjohtotoimet – Asiakirjojen esittämistä koskeva pyyntö – Unionin tuomioistuinten harkintavalta – Pyyntönsä esittäjän velvollisuudet*
(Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 88 artiklan 1 kohta ja 89 artiklan 3 kohdan d alakohta)

(ks. 263 ja 286 kohta)

4. *Talous- ja rahapolitiikka – Talouspolitiikka – Luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten yhteinen kriisinratkaisumekanismi – Kriisinratkaisumääräyksen antaminen – Osakkeenomistajien ja velkojien korvausjärjestelmä – Osakkeenomistajien ja velkojien kohtelua tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä koskeva arvostusmenetelmä – Arvioijan riippumattomuus – Ulottuvuus*
(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 806/2014; komission asetus 2016/1075)

(ks. 336 kohta)

5. *Euroopan unionin toimielimet – Toimivallan käyttö – Toimivallan siirto – Edellytykset – Luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten yhteinen kriisinratkaisumekanismi – Osakkeenomistajien ja velkojien korvausjärjestelmä – Arviointitoimiston arviointi niiden osakkeenomistajien ja velkojien kohtelusta, joihin kriisinratkaisupäätös on vaikuttanut – Tutkittavaksi ottaminen – Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB) ei siirtänyt toimivaltaansa arviointitoimistolle*
(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 806/2014 20 artiklan 16-18 kohta ja 76 artiklan 1 kohta; komission asetus 2018/344)

(ks. 357-360, 364 ja 365 kohta)

Tiivistelmä

Yhdistetyissä asioissa T-302/20, T-303/20 ja T-307/20 sekä asiassa T-304/20 kantajat ovat luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä, jotka olivat Banco Popular Español SA:n (jäljempänä Banco Popular) osakkeenomistajina ennen viimeksi mainittua koskevan kriisinratkaisumääräyksen antamista. Sen sijaan asiassa T-330/20 kyse on sijoitusrahastoista, jotka omistivat ennen tämän kriisinratkaisumääräyksen antamista Banco Popularin oman pääoman instrumentteja, lukuun ottamatta yhtä niistä, jolle Banco Popularin joukkovelkakirjoja omistaneen yhteisön oikeudet olivat siirtyneet.

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston (SRB) johdon istunnossa annettiin 7.6.2017 asetuksen N:o 806/2014¹ perusteella Banco Popularia koskeva kriisinratkaisumääräys,² jonka Euroopan komissio hyväksyi samana päivänä.³

Ennen tämän kriisinratkaisumääräyksen antamista SRB oli valinnut Deloitte Réviseurs d'Entreprisesin arvioijaksi (jäljempänä arviointitoimisto) tekemään Banco Popularia koskevan arvostuksen ennen mahdollista kriisinratkaisua ja erilaista kohtelua koskevan arvostuksen mahdollisen kriisinratkaisun jälkeen. Arviointitoimisto toimitti 6.6.2017 SRB:lle arvostuksen (jäljempänä toinen arvostus), jonka tarkoituksena oli määrittää Banco Popularin varojen ja velkojen arvo, antaa arvio siitä, miten osakkeenomistajia ja velkojia olisi kohdeltu, jos Banco Popular olisi asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn, ja esittää tiedot päätöksen tekemiseksi siirrettävistä osakkeista ja muista omistusinstrumenteista sekä auttaa SRB:tä

¹ Yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismiin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta 15.7.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014 (EUVL 2014, L 225, s. 1).

² Päätös SRB/EES/2017/08 Banco Popularia koskevan kriisinratkaisumääräyksen antamisesta (jäljempänä kriisinratkaisumääräys).

³ Euroopan komission päätös (EU) 2017/1246 Banco Popularia koskevan kriisinratkaisumääräyksen hyväksymisestä (EUVL 2017, L 178, s. 15).

saamaan oikean käsityksen liiketoiminnan myyntiin sovellettavista kaupallisista ehdoista. SRB totesi kriisinratkaisumääräyksessä, että säädetyt edellytykset⁴ täytyivät, ja päätti asettaa Banco Popularin kriisinratkaisuun. Espanjan kriisinratkaisuviranomaisen eli pankkien hallitun rakenneuudistuksen rahaston (FROB) toteuttaman läpinäkyvän ja avoimen myyntiprosessin jälkeen Banco Popularin uudet osakkeet siirrettiin Banco Santander SA:lle.

Kriisinratkaisumääräyksen antamisen jälkeen arviointitoimisto toimitti SRB:lle erilaista kohtelua koskevan arvostuksen⁵ (jäljempänä kolmas arvostus), jossa pyrittiin määrittämään, olisiko osakkeenomistajia ja velkojia, joihin Banco Popularia koskevat kriisinratkaisutoimet ovat vaikuttaneet (jäljempänä kyseeseen tulevat osakkeenomistajat ja velkojat), kohdeltu paremmin, jos Banco Popular olisi asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn, kuin niitä kohdeltiin kriisinratkaisun yhteydessä. Tämä arvostus tehtiin Espanjan lainsäädännön nojalla likvidaatioskenaariossa kriisinratkaisumääräyksen antamisen ajankohtana. Arviointitoimisto katsoi, että tavanomaisen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaminen olisi johtanut suunnittelemattomaan likvidaatioon. Se katsoi, ettei tällaisessa menettelyssä voitu odottaa mitään palautuksia ja ettei siten ollut kyse erilaisesta kohtelusta kriisinratkaisutoimen mukaiseen kohteluun nähden.

Voidakseen tehdä seuraavaksi lopullisen päätöksen siitä, oliko kyseeseen tuleville osakkeenomistajille ja velkojille tarpeen myöntää korvaus yhteisestä kriisinratkaisurahastosta,⁶ SRB pyysi niitä ilmaisemaan kiinnostuksensa käyttöä oikeuttaan tulla kuulluksi asiaa koskevan alustavan päätöksensä⁷ osalta, jossa se totesi, että kolmannen arvostuksen nojalla sen ei ollut maksettava niille korvausta. Oikeuteen tulla kuulluksi liittyvässä menettelyssä oli kaksi vaihetta eli ilmoittautumisvaihe, jossa kyseeseen tulevia osakkeenomistajia ja velkojia pyydettiin ilmoittamaan kiinnostuksestaan käyttöä oikeuttaan tulla kuulluksi, ja kuulemisvaihe, jonka aikana kyseeseen tulevat henkilöt voivat esittää huomautuksensa alustavasta päätöksestä, jonka liitteenä oli kolmannen arvostuksen ei-luottamuksellinen versio.

Tämän kuulemisvaiheen päätyttyä SRB tutki merkitykselliset huomautukset ja sai arviointitoimistolta selvitysasiakirjan, jossa vahvistettiin, että sekä strategia että erilaiset hypoteettiset likvidaatioskenaariot, jotka oli esitetty yksityiskohtaisesti kolmannessa arvostuksessa, samoin kuin noudatetut menetelmät ja tehdyt analyysit, olivat edelleen päteviä.

SRB teki 17.3.2020 päätöksen SRB/EES/2020/52 siitä, onko osakkeenomistajille ja velkojille, joihin Banco Popularia koskevat kriisinratkaisutoimet ovat vaikuttaneet, tarpeen myöntää korvausta (jäljempänä riidanalainen päätös), jossa se katsoi, että arviointitoimisto oli riippumaton ja että kolmas arvostus oli sovellettavien oikeussääntöjen mukainen sekä riittävästi perusteltu ja kattava. Se esitti myös kyseeseen tulevien osakkeenomistajien ja velkojien toimittamat huomautukset sekä niitä koskevan arvioinnin ja totesi, ettei kyseeseen tulevien osakkeenomistajien ja velkojien tosiasiallinen kohtelu eronnut siitä, miten niitä olisi kohdeltu, jos Banco Popular olisi asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn kriisinratkaisun ajankohtana.

⁴ Asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

⁵ Asetuksen N:o 806/2014 20 artiklan 16-18 kohdan mukaisesti.

⁶ Asetuksen N:o 806/2014 76 artiklan 1 kohdan e alakohdan nojalla.

⁷ SRB:n alustava päätös siitä, onko sellaisille osakkeenomistajille ja velkojille tarpeen myöntää korvaus, joihin Banco Popularia koskevat kriisinratkaisutoimet ovat vaikuttaneet, ja oikeuteen tulla kuulluksi liittyvän menettelyn käynnistämistä (SRB/EES/2018/132; jäljempänä alustava päätös).

Unionin yleinen tuomioistuin lausuu ensimmäistä kertaa näissä tuomioissaan, joissa kolme SEUT 263 artiklaan perustuvaa kannetta hylätään, SRB:n päätöksen, joka koskee mahdollisen korvauksen myöntämistä kyseeseen tuleville osakkeenomistajille ja velkojille kriisinratkaisun johdosta, kumoamista koskevasta vaatimuksesta. Unionin yleinen tuomioistuin tarkastele tässä yhteydessä useita uusia kysymyksiä, jotka tulevat esiin näissä kolmessa kanteessa – erityisesti kyseeseen tulevien osakkeenomistajien ja velkojen tilanteen arviointia, jos Banco Popular olisi asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn, arviointitoimiston riippumattomuutta, oikeutta tulla kuulluksi menettelyn aikana, oikeutta tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin ja omistusoikeutta.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää ensinnäkin väitteet, joka koskevat riidanalaisen päätöksen lainvastaisuutta siltä osin kuin siinä tarkastellaan kysymystä siitä, olisiko Banco Popularin aiempia osakkeenomistajia kohdeltu paremmin tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä.

Ensinnäkin unionin yleinen tuomioistuin toteaa yhtäältä, että asetuksen N:o 806/2014 säännöksistä ilmenee selvästi, että viittaus⁸ siihen, miten yhteisön osakkeenomistajia ja velkojia olisi kohdeltu, jos se olisi asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn, koskee niiden hypoteettista kohtelua yhteisön likvidaatiotilanteessa. Toisaalta tätä kohtelua koskeva arvostusmenetelmä, joka määrittää delegoidussa asetuksessa 2018/344,⁹ merkitsee yhteisön varojen rahaksi muuttamista ja näin ollen likvidaatiota, sellaisena kuin se on määritelty asetuksen N:o 806/2014 3 artiklan 1 kohdan 42 alakohdassa.

Toiseksi erilaisen kohtelun osoittamiseksi on vertailtava sitä, miten kyseeseen tulevia osakkeenomistajia ja velkojia on tosiasiallisesti kohdeltu kriisinratkaisun yhteydessä, ja sitä, mikä niiden asema olisi ollut siinä tilanteessa, että kriisinratkaisutointa ei olisi hyväksytty, eli tilanteessa, jossa yhteisö olisi likvidoitu.

Kolmanneksi unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että Espanjan oikeudessa säädetään FROB:n päättämän kriisinratkaisun yhteydessä tehtävästä erilaisen kohtelun arvioinnista, että vaihtoehtoisena skenaariona on yhteisön likvidaatioskenaario, kun otetaan huomioon Espanjan lainsäädännön likvidaatiota koskevat säännökset. Se päättelee tästä, että erilainen kohtelu on määritettävä likvidaatioskenaariossa, mikä sulkee pois mahdollisuuden käyttää skenaariota, joka perustuu yhteisön toiminnan jatkuvuuteen tai akordiin velkojien kanssa.

Neljänneksi unionin yleinen tuomioistuin täsmentää, että kolmannen arvostuksen mukainen vaihtoehtoinen likvidaatioskenaario oli määriteltävä Banco Popularin tilanteen perusteella kriisinratkaisun ajankohtana. Tänä ajankohtana Banco Popular ei kyennyt jatkamaan toimintaansa likviditeettitilanteensa vuoksi, sen vuoksi, että se oli kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja pankkitoimilupansa mahdollisen peruuttamisen vuoksi, ja ettei tästä syystä voitu harkita akordia eikä maksukyvyttömyysskenaariota, jossa yrityksen olisi oletettu jatkavan toimintaansa.

⁸ Asetuksen N:o 806/2014 20 artiklan 16-18 kohdassa.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU täydentämisestä erilaisen kohtelun arvostukseen kriisinratkaisussa sovellettavien menetelmien perusteiden täsmentämisestä koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla 14.11.2017 annettu komission delegoitu asetus (EU) 2018/344 (EUVL 2018, L 67, s. 3).

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää myös väitteen, jonka mukaan arviointitoimiston olisi pitänyt tehdä Banco Popularin arvostus tarkastelemalla laitoksen myyntiä kokonaisuudessaan tai tuotantoyksiköittäin, koska tämä edellyttää yrityksen toiminnan jatkamista. Arviointitoimisto ei siten tehnyt virhettä käyttäessään menetelmää, joka perustui likvidaatioskenaarioon ja varojen myyntiin yksittäin tai salkkukohtaisesti.

Viidenneksi riidanalaisessa päätöksessä ei ole ilmeisiä arviointivirheitä siltä osin kuin on kyse likvidaatiomenettelyn seitsemän vuoden enimmäiskeston huomioon ottamisesta – kun otetaan erityisesti huomioon tavoite, joka koskee likvidaation toteuttamista kohtuullisessa ajassa, sekä epävarmuudet, jotka aiheutuvat likvidaation keston pidentymisestä – eikä siltä osin kuin on kyse hoidettujen lainojen ja järjestämättömien lainojen salkun, Banco Popularin kiinteistöalan tytäryhtiöiden ja oikeudellisten riskien arvostuksesta.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää toiseksi kanneperusteen, joka koskee sitä, ettei arviointitoimisto ollut riippumaton.

Ensinnäkin se huomauttaa, että yhtäältä käsiteltävän asian olosuhteissa ei voida osoittaa, että arviointitoimistoon olisi kolmannen arvostuksen tekemisessä vaikuttanut se, että se oli laatinut toisen arvostuksen, ja että toisaalta nämä olosuhteet ovat ristiriidassa väitteen kanssa, jonka mukaan voitiin kohtuudella katsoa, ettei arviointitoimisto vaikuttanut objektiiviselta tai puolueettomalta.

Kolmannen arvostuksen mukainen erilaista kohtelua koskeva arviointi nimittäin perustuu kyseeseen tulevien osakkeenomistajien ja velkojien tosiasialliseen kohteluun kriisinratkaisun johdosta. Banco Popularin varoja ja velkoja koskevaa arviointia, joka on toisen arvostuksen ensimmäisessä osassa, ei otettu huomioon kolmannessa arvostuksessa, eikä se siten voinut vaikuttaa arviointitoimistoon sen laatiessa kolmatta arvostusta.

Lisäksi toiseen arvostukseen sisältyi useita varaumia likvidaatioskenaarion simuloinnin luotettavuuden osalta. Unionin yleinen tuomioistuin näin ollen hylkää väitteen, jonka mukaan arviointitoimisto olisi ammatillista mainettaan suojatakseen katsonut toisen arvostuksen päätelmien sitovan itseään, kun se laati kolmatta arvostusta.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää myös väitteen, jonka mukaan arviointitoimistoa olisi kannustettu olemaan mitenkään oikaisematta tai muuttamatta toiseen arvostukseen sisältyviä päätelmiä, sillä perusteella, että se on ristiriidassa niiden olosuhteiden kanssa, joissa toinen ja kolmas arvostus laadittiin. Kolmas arvostus perustui nimittäin niitä tietoja, jotka arviointitoimistolla oli käytettävissään toista arvostusta laatiessaan, tarkempiin tietoihin. Lisäksi SRB oli toisen arvostuksen saatuaan tietoinen siitä, että arviointitoimiston olisi käytettävä uusia tietoja kolmannessa arvostuksessa ja siten muutettava arviointia, joka oli tehty likvidaatioskenaarion simuloinnin perusteella. Arviointitoimisto ei tyytynyt kolmannessa arvostuksessa vahvistamaan toisessa arvostuksessa olevan simuloinnin tulosta. Pelkästään se, että arviointitoimisto teki saman päätelmän, ei myöskään riitä osoittamaan, että se olisi pitänyt toisessa arvostuksessa tekemäänsä arviointia itseään sitovana kolmatta arvostusta laatiessaan.

Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää väitteen, jonka mukaan SRB:n olisi pitänyt antaa toisen arvioijan tehtäväksi laatia arvostus eri menetelmällä, koska kyseeseen tulevien osakkeenomistajien ja velkojien kohtelua oli arvioitava likvidaatioskenaariossa. Mitkään asetuksen N:o 806/2014 tai delegoidun asetuksen 2016/1075 säännökset eivät ole nimenomaisesti esteenä sille, että sama arvioija tekee toisen ja kolmannen arvostuksen.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää väitteet, jotka koskevat sitä, ettei arviointitoimisto ollut riippumaton yhteyksien vuoksi, jotka sillä väitetysti oli Banco Populariin ja Banco Santanderiin.

Se huomauttaa tässä yhteydessä, että ajankohtana, jona arviointitoimisto nimitettiin riippumattomaksi arvioijaksi, yhtäältä ostajan henkilöllisyys ei ollut tiedossa eikä siten ollut mahdollista ottaa huomioon arviointitoimiston ja Banco Santanderin välisiä yhteyksiä, ja toisaalta arviointitoimisto ei enää suorittanut tarkastuspalveluita Banco Santanderille.

Unionin yleinen tuomioistuin korostaa, että SRB valvoi koko Banco Popularin kriisinratkaisumenettelyn ajan velvollisuuksiensa mukaisesti sitä, että arviointitoimisto noudattaa riippumattomuuden vaatimuksia ja erityisesti delegoidun asetuksen 2016/1075¹⁰ vaatimuksia, jotka koskevat sitä, ettei eturistiriitaa ilmene.

Näin ollen SRB ei tehnyt virhettä katsoessaan, etteivät arviointitoimiston Banco Popularille ja Banco Santanderille suorittamat palvelut olleet omiaan vaikuttamaan arviointitoimiston harkintaan kolmannen arvostuksen laatimisessa ja siten johtamaan tosiasiallisiin tai mahdollisiin olennaisiin etuyhteyksiin tai eturistiriitoihin niiden kanssa.

Millään väitteellä ei myöskään kyseenalaisteta SRB:n arviointeja, jotka koskevat sitä, ettei yhtäältä arviointitoimiston Banco Santanderille suorittamien tarkastuspalveluiden ja Banco Popularin yhdistämiseen liittyvien palveluiden ja toisaalta kolmannen arvostuksen, joka koski ainoastaan Banco Popularin eikä Banco Santanderin arviointia, kannalta merkityksellisten tekijöiden välillä ole yhteyttä.

Kantajat eivät myöskään selitä, miten nämä arviointitoimiston suorittamat palvelut olisivat voineet vaikuttaa tai niiden olisi ollut kohtuullista katsoa vaikuttavan sen harkintaan kolmannen arvostuksen tekemisessä.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa myös, että jotta voitaisiin katsoa, että SRB:n olisi pitänyt ottaa huomioon objektiivisuuden ja puolueettomuuden puuttumista koskeva vaikutelma, jonka arviointitoimisto antoi Banco Santanderiin olevien yhteyksiensä vuoksi, on voitava osoittaa, että kun arviointitoimisto arvioi kolmannessa arvostuksessa, ettei kyseeseen tulevia osakkeenomistajia ja velkojia olisi kohdeltu paremmin tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä, sen tarkoituksena oli suosia Banco Santanderia. Vaikka oletettaisiin, että arviointitoimisto olisi lisäksi katsonut kolmannessa arvostuksessa, että kyseeseen tulevia osakkeenomistajia ja velkojia olisi kohdeltu paremmin Banco Popularin likvidaatiotilanteessa, tämän johdosta mahdollisesti suoritettavan korvauksen maksajana olisi kuitenkin kriisinratkaisurahasto eikä Banco Santander.

Unionin yleinen tuomioistuin katsoo myös, ettei kolmannen arvostuksen tuloksella ole vaikutusta päätöksen, jolla Banco Popular asetettiin kriisinratkaisuun, eikä tämän kriisinratkaisun tuloksen – eli Banco Popularin myynnin Banco Santanderille – laillisuuteen ja perusteltavuuteen ja etteivät kyseeseen tulevat osakkeenomistajat ja velkojat voi saada oikeutta vahingonkorvaukseen Banco Santanderilta sen perusteella.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla, joissa määritellään elvytysuunnitelmien, kriisinratkaisusuunnitelmien ja konsernien kriisinratkaisusuunnitelmien sisältö, vähimmäisperusteet, jotka toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava elvytysuunnitelmien ja konsernien elvytysuunnitelmien osalta, konsernin rahoitustuen edellytykset, riippumattomia arvioijia koskevat vaatimukset, alaskirjaus- ja muuntamisvaltuuksien tunnustaminen sopimuksissa, ilmoitusvaatimuksiin ja keskeyttämisilmoitukseen liittyvät menettelyt ja sisältö ja kriisinratkaisukollegioiden operatiivinen toiminta, 23.3.2016 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/1075 (EUVL 2016, L 184, s. 1) 41 artikla.

Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että koska kolmas arvostus ei voinut tuloksestaan riippumatta vaikuttaa Banco Santanderin tilanteeseen, arviointitoimisto ei voinut suosia sitä. Niiden väliset yhteydet eivät näin ollen voineet herättää perusteltua epäilystä mahdollisista ennakoasenteista eivätkä johtaa arviointitoimiston objektiivisuuden tai puolueettomuuden puuttumiseen. Näitä yhteyksiä ei ollut pidettävä seikkana, joka olisi omiaan kyseenalaistamaan arviointitoimiston riippumattomuuden kolmannen arvostuksen laatimisessa ja sen, että SRB nimitti arviointitoimiston riippumattomaksi arvioijaksi.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää kolmanneksi kanneperusteen, joka koskee osakkeenomistajien ja velkojien oikeuden tulla kuulluksi väitettyä loukkaamista erityisesti siltä osin kuin SRB vaati niitä esittämään huomautuksensa lomakkeessa.

Ensinnäkin se muistuttaa tässä yhteydessä, että oikeutta tulla kuulluksi on noudatettava myös tämän oikeuden käyttämistä koskevien nimenomaisten säännösten tai määräysten puuttuessa ja ettei asetuksessa N:o 806/2014 eikä Euroopan unionin perusoikeuskirjassa (jäljempänä perusoikeuskirja) säädetä tai määrätä erityisestä menettelystä oikeuden tulla kuulluksi toteuttamiseksi. Näin ollen se, että SRB päätti käyttää lomaketta kyseeseen tulevien osakkeenomistajien ja velkojien huomautusten kokoamiseksi, kuului näin ollen sen harkintavaltaan tämän menettelyn järjestämisessä, jotta kyseeseen tulevat osakkeenomistajat ja velkojat saattoivat käyttää oikeuttaan tulla kuulluksi, kunhan ne pystyivät käyttämään tätä oikeutta hyödyllisellä ja tehokkaalla tavalla.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin huomauttaa käsiteltävässä asiassa, että SRB tutki kaikki esitetyt huomautukset ja selosti riidanalaisessa päätöksessä, miksi tietyt huomautukset eivät olleet merkityksellisiä riidanalaisen päätöksen antamisen kannalta, ja hylkää väitteen, joka koskee oikeuden tulla kuulluksi loukkaamista, sillä perusteella, että SRB hylkäsi huomautukset, joilla ei ollut merkitystä.

Kolmanneksi unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että lomakkeen kysymykset oli laadittu neutraalisti esittämällä yhteenvedon kyseisestä aiheesta ja viittaamalla alustavan päätöksen ja kolmannen arvostuksen kyseisiin osiin, minkä jälkeen kyseeseen tulevia osakkeenomistajia ja velkojia pyydettiin esittämään huomautuksensa tai mielipiteensä tästä aiheesta.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää neljänneksi väitteen, joka koskee lomakkeen vastausten pituuden osalta asetettua rajoitusta, koska se on täysin teoreettinen eikä se ole omiaan osoittamaan oikeudellisesti riittävällä tavalla, että ilman tällaisen rajoituksen asettamista menettely olisi voinut johtaa erilaiseen tulokseen.

Yhtäältä huomautukset, jotka esitettiin oikeuteen tulla kuulluksi liittyvässä menettelyssä lomakkeeseen annetuissa vastauksissa, analysoitiin nimittäin yksityiskohtaisesti riidanalaisessa päätöksessä, ja arviointitoimisto laati selvitysasiakirjan niiden johdosta. Vaikka huomautusten pituutta oli rajoitettu, SRB ja arviointitoimisto näin ollen vastasivat niihin yksityiskohtaisesti.

Toisaalta kantajat eivät mainitse, mitä huomautuksia ne eivät lomakkeen koon takia pystyneet esittämään niiden huomautusten lisäksi, jotka oli esitetty ja joihin SRB ja arviointitoimisto olivat vastanneet. Ne eivät myöskään täsmennä, mitä asiakirjoja ne olisivat halunneet liittää lomakkeeseen.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää neljänneksi tehottomana kanneperusteen, joka koskee sitä, että kolmas arvostus perustuu virheelliseen tietoon Banco Popularin taloudellisesta tilasta kriisinratkaisun ajankohtana.

Se muistuttaa, että erilaisen kohtelun arviointi oli tehtävä kriisinratkaisumääräyksen antamisen ajankohdan perusteella. Espanjan keskuspankin 8.4.2019 päivätty asiantuntijakertomus, johon kantajat vetoavat ja jonka toimittamista oli vaadittu asian selvittämistoimena, kuitenkin koskee Banco Popularin kriisinratkaisua edeltäviä tapahtumia, jotka eivät olleet merkityksellisiä kolmannen arvostuksen laatimisen kannalta.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää viidenneksi kanneperusteen, joka koskee sitä, että SRB siirsi sääntöjenvastaisesti asetukseen N:o 806/2014 perustuvan päätösvaltansa arviointitoimistolle.

Ensinnäkin unionin yleinen tuomioistuin katsoo – todettuaan, etteivät kantajat esitä väitettä, joka koskee asetuksen N:o 806/2014 lainvastaisuutta, väitteitä, jotka koskevat SRB:n harkintavallan käyttöä tai sitä, ettei SRB:n täytäntöönpanovaltaa ole selkeästi rajoitettu tässä asetuksessa, eivätkä väitteitä, jotka koskevat sitä, että SRB rikkoi tätä asetusta ylittämällä sille tässä asetuksessa annetun toimivallan – etteivät väitteet, joilla SRB:tä moititaan päätöksentekovallan antamisesta arviointitoimistolle, voi osoittaa, että toimivallan siirtoa koskevia periaatteita on loukattu.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, että päätöksen, joka koski korvauksen myöntämättä jättämistä kyseeseen tuleville osakkeenomistajille ja velkojille, teki SRB eikä arviointitoimisto.

Lisäksi asetuksen N:o 806/2014 mukaan riippumattoman arvioijan – eikä SRB:n itsensä – oli arvioitava taloudellisia ja teknisiä näkökohtia sen kohtelun arvostuksessa, jonka osakkeenomistajat ja velkojat olisivat saaneet, jos Banco Popular olisi asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn. Sitä, että SRB antoi arviointitoimiston tehtäväksi kolmannen arvostuksen laatimisen, ei näin ollen voida tulkita SRB:n päätöksentekoa koskevan toimivallan siirtämiseksi.

Kolmanneksi on yhtäältä niin, että asetuksen N:o 806/2014 säännösten perusteella sen, että SRB hyväksyi kolmannen arvostuksen päätelmät, ei voida tulkita merkitsevän sitä, ettei SRB valvonut niiden vaatimusten noudattamista, joiden mukaisesti riippumattoman arvioijan on laadittava arvostuksensa. Toisaalta riidanalaisen päätöksen varsinaisesta sisällöstä ilmenee, ettei SRB tyytynyt esittämään tiivistetysti kolmatta arvostusta ja selvitysasiakirjaa vaan että se tutki niiden pätevyyden kyseeseen tulevien osakkeenomistajien ja velkojien huomautusten valossa.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää kuudenneksi kanneperusteen, joka koskee oikeuden tehokkaisuuden oikeussuojakeinoihin loukkaamista.

Siltä osin kuin on kyse eräiden tietojen luovuttamatta jättämisestä kolmannen arvostuksen ei-luottamuksellisessa versiossa, joka on alustavan päätöksen liitteenä, unionin yleinen tuomioistuin huomauttaa, että SRB:n arviointia – jonka mukaan poistettujen tietojen, jotka koskevat kolmannessa arvostuksessa oikeudellisten riskien varalta tehtyjä varauksia, kuuluivat salassapitovelvollisuuden piiriin ja olivat luottamuksellisia – ei ole riitautettu, kuten ei myöskään

sitä, että SRB:llä on velvollisuus suojata luottamuksellisia tietoja.¹¹ Kantajat eivät myöskään osoita, että nämä poistetut tiedot olisivat tarpeen riidanalaisen päätöksen ymmärtämiseksi tai niille kuuluvan oikeuden tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin käyttämiseksi.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää seitsemänneksi kanneperusteen, joka koskee omistusoikeuden loukkaamista.

Unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, että asetuksella N:o 806/2014 perustetaan mekanismi, jolla varmistetaan, että kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön osakkeenomistajat ja velkojat saavat oikeudenmukaisen korvauksen perusoikeuskirjan 17 artiklan 1 kohdan vaatimusten mukaisesti.

Koska käsiteltävässä asiassa ei ole todettu, että SRB teki ilmeisen arviointivirheen katsoessaan kolmannen arvostuksen perusteella, ettei Banco Popularin kyseeseen tulevia osakkeenomistajia ja velkojia olisi kohdeltu paremmin tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä kuin kriisinratkaisussa, kantajat eivät ole osoittaneet, että riidanalainen päätös johti niiden omistusoikeuden loukkaamiseen.

Ei voida myöskään pätevästi väittää, että SRB loukkasi perusoikeuskirjan 17 artiklaa, koska periaatteen, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan, mukaisen korvauksen arvo laskettiin osakkeenomistajien kannalta pahimman mahdollisen skenaarion eli Banco Popularin likvidaatiomenettelyn perusteella. Vaihtoehdoisen likvidaatioskenaarion käyttäminen on nimittäin sovellettavien säännösten mukaista.

¹¹ Asetuksen N:o 806/2014 88 artiklan 5 kohdan mukaisesti.